

DIE - A.
MEMORANDUM

Van: Chef DIE
 Datum: 18 september 1967
 nr.749
 cc. M
 cc. DRW

Aan: T via S 992 2 5/9

Onderwerp: fusie der Gemeenschappen

940 ETR fern
fusie Gemeenschappen
Schuel
euss HK
gr.

Tijdens Uw bespreking met Staatssecretaris Lahr op 11 augustus jl. heeft laatstgenoemde doen blijken dat men in Bonn gaarne zo spoedig mogelijk de fusie van de Gemeenschappen tot stand zou willen brengen. Hij ging zelfs zo ver dat naar zijn mening het Verenigd Koninkrijk tot een samengevoegd verdrag zou moeten toetreden. Bij die gelegenheid is tevens opnieuw gebleken, dat de fusie van de Gemeenschappen van Duitse zijde voornamelijk wordt gewenst teneinde een gemeenschappelijke energiepolitiek mogelijk te maken. Aan een dergelijke politiek heeft de Bondsrepubliek grote behoefte i.v.m. het kolenvraagstuk. De Bondsrepubliek streeft er al jaren naar dat de kolenproduktie in de Gemeenschap meer bescherming krijgt en dat tegelijkertijd de sanering van de kolenproduktie gemeenschappelijk wordt gefinancierd.

De Duitse stelling, dat onderhandelingen over fusie en die over Britse toetreding parallel zouden moeten verlopen, vind ik terug in een artikel in het "Handelsblatt" dd. 13 september. Daarin wordt gesuggereerd dat de onderhandelingen met het V.K. zich op toetreding tot de EEG zullen concentreren en dat de Zes dan tegelijkertijd onderling kunnen beslissen welke atoom- en kolen- en staalregelingen in het EEG-Verdrag dienen te worden opgenomen. De fusie betekent dus in feite een uitbreiding van het EEG-Verdrag.

U heeft tegenover Staatssecretaris Lahr het standpunt ingenomen dat eventuele wijzigingen van de Europese Verdragen met de nieuwe partners zouden moeten worden onderhandeld. Het leek U bovendien niet verstandig de Engelsen te laten wachten tot op het moment dat er een Verdrag tot stand is gekomen.

Naast deze argumenten die pleiten tegen de Duitse opvattingen is er nog een ander waarvoor ik gaarne Uw aandacht zou willen vragen. De fusie van de Gemeenschappen is indertijd als doelstelling door de Zes aanvaard omdat dit de enige wijze was waarop Frankrijk bereid kon worden gevonden mede te werken aan de fusie van de executieven. De belangstelling die Frankrijk toonde voor een fusie van de Gemeenschappen zal gedeeltelijk zijn voortgekomen uit dezelfde wens als de Bondsrepubliek koestert, namelijk het tot stand brengen van een gemeenschappelijk energiebeleid. Het is echter duidelijk dat Frankrijk daarnaast een mogelijkheid ziet om door middel van een fusie een eind te maken aan een aantal z.i. ongewenste ontwikkelingen en bepalingen. Deze liggen voornamelijk op het terrein van EGKS en Euratom maar

- ook het -

MEMORANDUM

Van:

Datum:

Aan:

Onderwerp:

- 2 -

ook het EEG-Verdrag heeft bepaalde aspecten, zoals tijdens de crisis is gebleken, die voor Frankrijk onaanvaardbaar zijn. Op zichzelf is het wel mogelijk om onderhandelingen over de fusie te voeren zonder dat als resultaat ^{eruit} voor Nederland essentiële bepalingen, vooral op institutioneel gebied, verdwijnen. Het zal namelijk al gauw blijken dat tegenover wensen van Frankrijk wensen van andere landen als Nederland staan die men min of meer tegen elkaar zal moeten afschrappen, wil men ooit tot een praktisch resultaat komen (Nederland zal bijv. eisen stellen op het gebied van de versterking van de positie van het Europees Parlement). De enige manier om t.a.v. de fusie tot een aanvaardbaar resultaat te komen is daarover te onderhandelen zonder druk en zonder chantage.

Wat de Bondsrepubliek nu bezig is te doen is in feite aan Frankrijk een dergelijk chantage-middel op een presenteerblaadje aanbieden. Frankrijk kan dan een welwillende houding tijdens eventuele onderhandelingen met het V.K. afhankelijk stellen van de inwilliging van bepaalde eisen t.a.v. de fusie. De Nederlandse Regering zal dan wellicht toch nog, zoals vanuit de Kamer wel eens is gesuggereerd, voor de vraag gesteld worden of zij bereid is water in de institutionele wijn te doen teneinde de uitbreiding van de Gemeenschappen mogelijk te maken. Tot nog toe was het antwoord hierop steeds dat het V.K. bereid was de institutionele opzet van de Europese Verdragen ongewijzigd te accepteren, maar indien Frankrijk beide zaken zou binden wordt het geven van een antwoord veel moeilijker.

Aangezien de Bondsregering blijkbaar van plan is om de fusie tijdens de Raadszitting van 2 en 3 oktober aan de orde te stellen, zou ik van mijn bespreking in Bonn gebruik willen maken om nog eens op bovenstaand aspect te wijzen. Ik zou gaarne vernemen of U het daarmee eens bent.

in i. geheel juist.

MEMORANDUM

Van:

Datum: 13 maart 1970

Aan:

nr. 291

Onderwerp:

-6-

Is dit wel het geval dan moet de Raad met eenzelfde meerderheid goedkeuren. Deze regeling is op Franse aandrang tot stand gekomen. Nederland wenste dat de Raad slechts zou kunnen verwerpen, in het eerste geval bij unanimitéit, in het ~~tweede~~ geval met gekwalificeerde meerderheid. Dit bleek evenwel op onoverkomelijk Frans verzet te stuiten. In deze periode mag het Parlement autonoom zijn eigen begroting vaststellen, onder voorwaarde dat communautaire voorschriften, zoals die inzake de zetel der instellingen en het personeelsstatuut, worden gerespecteerd.

Ten derde zal ook in deze periode het Parlement het recht krijgen om samen met de Raad de Commissie décharge voor het door haar gevoerde beleid te verlenen. Daartoe zal art. 206 l.l. moeten worden gewijzigd.

Andere onderwerpen uit het ontwerp-verdrag

De Raad heeft nog twee resoluties aangenomen, buiten die welke ingaat op het recht van het Parlement om autonoom zijn begroting vast te stellen. In de eerste plaats de resolutie inzake de financiële gevolgen van de Raadsbesluiten en de samenwerking op dit punt. De Raad verzoekt de Commissie om bij alle voorstellen welke de Raad om advies zal zenden naar het Europees Parlement, een opgave te verstrekken van de geraamde financiële consequenties. De Raad verbindt zich een nauwe samenwerking met het Parlement op dit punt te onderhouden en een motivering aan het Parlement te verschaffen telkens wanneer hij afwijkt van de parlementaire adviezen terzake.

De andere resolutie benadrukt eveneens de noodzaak van nauw ~~kontakt~~ met het Parlement. De Raadsvorzitter zal aanwezig zijn bij het debat door het Parlement over de ontwerp-begroting.

In het ontwerp-verdrag is ook een wijziging van art. 20 Fusieverdrag opgenomen. Deze wijziging valt evenwel buiten het bestek van de budgettaire bevoegdheden van het Parlement.

~~Indien de Kamercommissies van oordeel zijn dat de Nederlandse reserve t.a.v. de getroffen regelingen kan worden opgeheven, zal zo spoedig mogelijk na de ondertekening ^{zet} een~~ aanvang worden gemaakt met de ratificatieprocedure. Niet alleen het ontwerp-verdrag inzake de budgettaire bevoegdheden zal moeten worden goedgekeurd doch ook het Raadsbesluit over de eigen middelen. Art. 201 schrijft immers inschakeling der nationale parlementen voor. Formeel zijn niet aan de goedkeuring van de Staten-Generaal onderworpen de landbouwfinancieringsverordeningen, die immers rechtstreeks van toepassing zijn.

de ✓

☞